
Starożytny Rzym - cz. I - władza w Rzymie

Starożytny Rzym - cz. I

Rzym wedle legendy założony został w 753 r. p.n.e. Pierwsze dwa wieki istnienia upłynęły pod rządami etruskich królów. Schyłek monarchii datuje się na rok 509 p.n.e., kiedy to doszło do buntu arystokracji i wygnania ostatniego króla – Tarkwiniusza Pysznego. Niemalą w tym rolę odegrał Lucjusz Iunius Brutus. Od tego wydarzenia w Rzymie ustanowiono nowy ustrój – republikę arystokratyczną.

Res publica, czyli „rzecz publiczna”, „rzecz pospolita” to ustrój oparty na rządach wybieranych przez ogół obywateli urzędników. Urzędnicy ci, wybierani są na określony okres czasu, tzw. kadencję, są również odpowiedzialni za prowadzoną przez siebie politykę przed ciałami ustawodawczymi.

Władza w Rzymie

W republice rzymskiej władza spoczywała w rękach dwóch konsulów, wybieranych na okres jednego roku przez zgromadzenie ludowe. W zasadzie prawa polityczne należały pierwotnie do grupy społecznej patrycjuszy, którzy skupiali w swych rękach większość ziemi uprawnej. W takiej sytuacji niższa grupa społeczna – plebejusze - podniosła w 494 r. p.n.e. bunt, który stał się początkiem wielowiekowej walki plebsu o zrównanie w prawach z patrycjatem. Już podczas pierwszego buntu plebejusze uzyskali prawo powoływania specjalnego urzędnika, reprezentującego interesy plebsu – trybuna ludowego. Trybun miał prawo veta wobec wszystkich niekorzystnych dla ludu uchwał senatu.

Stopniowo plebejusze uzyskali dostęp do wszystkich urzędów oraz kolegiów kapłańskich, czego ostatnim aktem było uznanie w 367r. p.n.e., prawa do piastowania przez plebs urzędu konsula.